
Maddhyandinanamoshadhyanuvakah

——
माध्यन्दिनानामोषध्यनुवाकः

——
Document Information

Text title : Oshadhi Sukta mAddhyandinAnAm

File name : mAddhyandinAnAmoShadhyanuvAkaH.itx

Category : veda, svara, sUkta

Location : doc_veda

Transliterated by : Mandar Kulkarni

Proofread by : Mandar Kulkarni

Latest update : March 3, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 1, 2025

sanskritdocuments.org

माध्यन्दिनानामोषध्यनुवाकः

माध्यन्दिनसंहितायां द्वादशेऽध्याये षष्ठोऽनुवाकः ।
आ पञ्चसप्तताया ऋच आ एकोत्तरशततमाम् (७५-१०१) सप्तविंशत्युचोऽनुवाकः ।
काण्वसंहिताया नातिभिन्नमपि माध्यन्दिनानामुच्चारणवैविध्यदर्शनाय
पृथक् प्रदर्श्यते -
हरिः ओ३म् ॥

सस्वरः

या ओषधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा ।
मनै नु बभ्रुणामहं शतं धामान सप्तच ॥ १॥
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रमुत वो रुहः ।
अथा शतक्रत्वो यूयमिमं मे अगदं कृत ॥ २॥
ओषधीः प्रति मोदद्धं पुष्पवतीः प्रसूवरीः ।
अश्वा इव सजित्त्वरीर्वीरुधः पारयिष्णवः ॥ ३॥
ओषधीरिति मातरस्तद्वो देवीरुप ब्रुवे ।
सनेयमश्वं गां द्वास आत्मानं तव पूरुष ॥ ४॥
अश्वत्थे वो निषदनं पर्णं वो वसतिष्कृता ।
गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥ ५॥
यत्रौषधीः समग्मत राजानः समिताविव ।
द्विप्रः स उच्यते भिषग्रक्षोहामीवचातनः ॥ ६॥
अश्वावती सोमावतीमूर्जयन्तीमुदोजसम् ।
आऽवित्सि सर्वा ओषधीरस्मा अरिष्टतातये ॥ ७॥

उच्छुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठादिवेरते ।
 धनं सनिष्यन्तीनामात्मानं तव पूरुष ॥ ८ ॥
 इष्कृतिर्नाम वो माताऽथो यूयं स्थ निष्कृतीः ।
 सीराः पतत्रिणी स्थन यदामयति निष्कृथ ॥ ९ ॥
 अति विश्वाः परिष्ठा स्तेन इव व्रजमक्रमुः ।
 ओषधीः प्राचुक्ष्यवुर्य्यत्किञ्च तन्नो रपः ॥ १० ॥
 यदिमा व्राजयन्नहमोषधीर्हस्त आदधे ।
 आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति पुरा जीवगृभो यथा ॥ ११ ॥
 यस्यौषधीः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं परुष्परुः ।
 ततो यक्ष्मं द्विबादध्व उग्रो मध्यमशीरिव ॥ १२ ॥
 साकं व्यक्ष्म प्रपत चाषेण किकिदीविना ।
 साकं वातस्य ध्वाङ्ग्या साकन्नश्य निहाकया ॥ १३ ॥
 अत्र्या वो अत्र्यामवत्त्वत्र्यात्र्यस्या उपावत ।
 ताः सर्वाः संविदाना इदम्मे प्रावता वचः ॥ १४ ॥
 याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः ।
 बृहस्पतिप्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्वहसः ॥ १५ ॥
 मुञ्चन्तु मा शपत्थ्यादथो वरुण्यादुत ।
 अथो यमस्य पट्टीशात्सर्वस्माद्देवकिल्बिषात् ॥ १६ ॥
 अवपतन्तीरवदन् दिव ओषधयस्परि ।
 य जीवमश्नवामहै न स रिष्याति पूरुषः ॥ १७ ॥
 या ओषधीः सोमराज्ञीर्बह्वीः शतविचक्षणाः ।
 तासामसि त्वमुत्तमारं कामाय श हृदे ॥ १८ ॥
 या ओषधीः सोमराज्ञीर्बिष्टिताः पृथिवीमनु ।
 बृहस्पतिप्रसूता अस्यै सन्दत्त वीर्यम् ॥ १९ ॥
 याश्चैदमुपशृण्वन्ति याश्च दूरं परागताः ।
 सर्वाः सङ्गत्य वीरुधोस्यै सन्दत्त वीर्यम् ॥ २० ॥

मा वो रिषत्खनिता यस्मै चाहं खनामि वः ।
 द्विपाच्चतुष्पादस्माकं सर्वमस्त्वनतुरम् ॥ २१॥
 ओषधयः समवदन्त सोमेन सह राज्ञा ।
 यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन्प्रारयामसि ॥ २२॥
 नाशयित्री बलासस्याशंस उपचितामसि ।
 अथो शतस्य यक्ष्माणां पाकारोरसि नाशनी ॥ २३॥
 त्वां गन्धर्वा अखनँस्त्वामिन्द्रस्त्वां बृहस्पतिः ।
 त्वामोषधे सोमो राजा विद्वान्यक्ष्मादमुच्यत ॥ २४॥
 सहस्व मे अरातीः सहस्व पृतनायतः ।
 सहस्व सर्वं पाप्मानं सहमानास्योषधे ॥ २५॥
 दीर्घायुस्त ओषधे खनिता यस्मै च त्वा खनाम्यहम् ।
 अथो त्वं दीर्घायुर्भूत्वा शतवत्शा विरोहतात् ॥ २६॥
 त्वमुत्तमास्योषधे तव वृक्षा उपस्तयः ।
 उपस्तिरस्तु सोस्माकं य्यो अस्मां अभिदासति ॥ २७॥

निःस्वरः

या ओषधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा ।
 मनै नु बभ्रुणामह शतं धामान सप्तच ॥ १॥
 शतं वो अम्ब धामानि सहस्रमुत वो रुहः ।
 अथा शतक्रत्वो यूयमिमं मे अगदं कृत ॥ २॥
 ओषधीः प्रति मोदद्धं पुष्पवतीः प्रसूवरीः ।
 अश्वश्वा इव सजित्वरीर्वीरुधः पारयिष्णवः ॥ ३॥
 ओषधीरिति मातरस्तद्वो देवीरुप ब्रुवे ।
 सनेयमश्वं गां द्वास आत्मानं तव पूरुष ॥ ४॥
 अश्वत्थे वो निषदनं पर्णं वो वसतिष्कृता ।
 गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥ ५॥

यत्रौषधीः समग्मत राजानः समिताविव ।
 द्विप्रः स उच्यते भिषग्ग्रक्षोहामीवचातनः ॥ ६॥
 अश्वावतीं सोमावतीमूर्जयन्तीमुदोजसम् ।
 आऽवित्सि सर्वा ओषधीरस्मा अरिष्टृतातये ॥ ७॥
 उच्छुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठादिवेरते ।
 धनं सनिष्यन्तीनामात्मानं तव पूरुष ॥ ८॥
 इष्कृतिर्नाम वो माताऽथो यूयं स्थ निष्कृतीः ।
 सीराः पतत्रिणी स्थन यदामयति निष्कृथ ॥ ९॥
 अति विश्वाः परिष्ठा स्तेन इव व्रजमक्रमुः ।
 ओषधीः प्राचुच्यवुर्यत्किञ्च तन्वो रपः ॥ १०॥
 यदिमा ब्राजयन्नहमोषधीर्हस्त आदधे ।
 आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति पुरा जीवगृभो यथा ॥ ११॥
 यस्यौषधीः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं परुष्परुः ।
 ततो यक्ष्मं विबादध्व उग्रो मध्यमशीरिव ॥ १२॥
 साकं व्यक्ष्म प्रपत चाषेण किकिदीविना ।
 साकं वातस्य ध्वाञ्ज्या साकन्नश्य निहाकया ॥ १३॥
 अत्र्या वो अत्र्यामवत्त्वत्र्यात्र्यस्या उपावत ।
 ताः सर्वाः संविदाना इदम्मे प्रावता बचः ॥ १४॥
 याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः ।
 बृहस्पतिप्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्वं हसः ॥ १५॥
 मुञ्चन्तु मा शपत्थ्यादथो वरुण्यादुत ।
 अथो यमस्य पङ्क्तिशात्सर्वस्माद्देवकिल्बिषात् ॥ १६॥
 अवपतन्तीरवदन् दिव ओषधयस्परि ।
 य जीवमश्नवामहै न स रिष्याति पूरुषः ॥ १७॥
 या ओषधीः सोमराज्ञीर्बह्वीः शतविचक्षणाः ।
 तासामसि त्वमुत्तमारं कामाय शं हृदे ॥ १८॥
 या ओषधीः सोमराज्ञीर्विष्टिताः पृथिवीमनु ।

बृहस्पतिप्रसूता अस्यै सन्दत्त वीर्यम् ॥ १९॥

याश्चैदमुपशृण्वन्ति याश्च दूरं परागताः ।

सर्वाः सङ्गत्त्य वीरुधोस्यै सन्दत्त वीर्यम् ॥ २०॥

मा वो रिषत्खनिता यस्मै चाहं खनामि वः ।

द्विपाच्चतुष्पादस्माकं सर्वमस्त्वनतुरम् ॥ २१॥

ओषधयः समवदन्त सोमेन सह राज्ञा ।

यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन्प्रारयामसि ॥ २२॥

नाशयित्री बलासस्यार्शस उपचितामसि ।

अथो शतस्य यक्ष्माणां पाकारोरसि नाशनी ॥ २३॥

त्वां गन्धर्वा अखनँस्त्वामिन्द्रस्त्वां बृहस्पतिः ।

त्वामोषधे सोमो राजा विद्वान्यक्षमादमुच्यत ॥ २४॥

सहस्व मे अरातीः सहस्व पृतनायतः ।

सहस्व सर्वं पाप्मानं सहमानास्योषधे ॥ २५॥

दीर्घायुस्त ओषधे खनिता यस्मै च त्वा खनाम्यहम् ।

अथो त्वं दीर्घायुर्भूत्वा शतवल्शा विरोहतात् ॥ २६॥

त्वमुत्तमास्योषधे तव वृक्षा उपस्तयः ।

उपस्तिरस्तु सोस्माकँ य्यो अस्माँ अभिदासति ॥ २७॥

Encoded and proofread by Mandar Kulkarni

Maddhyandinanamoshadhyanuvakah

pdf was typeset on June 1, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

